Residentie Noorwegen 2018 ---------- Bart Nijboer

KH Messen, Ålvik

Projecttitel: 'Driven'

In de maanden april en mei (2018) ben ik voor een *artist in residence* afgereisd naar Noorwegen. Nadat ik mijn auto had volgeladen met alles dat ik maar nodig zou kunnen hebben en vervolgens weer gereedschappen en materiaal eruit heb gehaald omdat mijn auto te zwaar belast was, ben ik samen met mijn hond naar Noorwegen vertrokken.

In Nederland was de eerste warme week van het voorjaar al geweest, maar hoe verder ik naar het noorden kwam hoe meer ik de winter weer tegemoet reed. Toen ik op de derde reisdag de hoogvlakte Hardangervidda overstak, sneeuwde het. Ruim een uur lang was er niets anders meer te zien dan lange zwarte stokken die door de witte vlaktes slingerend de weg aangaven.

De plek van mijn residentie was op zeeniveau aan de Hardangerfjord. Daar aangekomen kreeg ik een rondleiding door het pand en een atelier en slaapkamer aangewezen die ik de twee maanden van mijn residentie kon gebruiken. Vanuit mijn atelier had ik een prachtig uitzicht over de fjord. Elk uur leek het uitzicht wel weer anders. Dan weer gevuld met wolken, donker grijze golven wanneer er wind stond, of soms strak als een gigantische spiegel. Ook de bergen langs het water veranderde langzaam gedurende mijn residentie. Eerst van wit naar bruin toen de sneeuwgrens langzaam langs de bergen omhoog kroop en later geel en groen toen de bomen in blad kwamen.

Door het dorpje (Ålvik) liep één weg die de kustlijn van de fjord volgde. Aan het water waren rotsen en kleine steenstrandjes en van het water af waren een klein aantal huizen waarna direct een steile rotswand oprees. Er was één paadje dat omhoog leidde de bergen in, maar de eerste maand was die nog nauwelijks begaanbaar door de smeltende sneeuw. Een paar keer per week probeerde ik omhoog te komen en elke keer kwam ik maar een klein stukje verder.

In mijn atelier werkte ik aan een project dat ik in Nederland al had voorbereid maar waar ik nog geen goede vorm voor had gevonden. Ik had zes motoren mee genomen en een systeem om deze aan te kunnen sturen. Mijn plan was om zes bewegende werken te maken in één stijl, die in een ruimte samen een dynamisch geheel konden vormen. Ik ben begonnen met het maken van de ophangingen voor de motoren en via internet had ik contact met een vriend die mij hielp met het programmeren van de aansturing.

In de derde week was er een kleine presentatie voor geïnteresseerden uit de buurt. In de vorm van een 'open studio' presenteerden alle zes de kunstenaars-in-residentie waar zij mee bezig waren. Hier liet ik mijn eerste werk zien dat ik gemaakt had voor de installatie. Het was een vogel-achtig object dat langzaam zijn vleugels openvouwde en met een ruk

weer sloot. Helaas werkte het mechaniek nog niet helemaal en liep hij tijdens de presentatie een paar keer vast waardoor het iets weg had van een vogel die op sterven lag.

Nadat ik het werk gepresenteerd had, had ik veel behoefte om mij meer te laten inspireren door wat de locatie te bieden had. Daarom liet ik de gestorven vogel even voor wat hij was en begon ik meer te fotograferen, te tekenen en heb ik veel wandelingen gemaakt door de omgeving. De wereld onder het oppervlak van de fjord intrigeerde mij; en hoe deze vermengde met de wereld boven het water wanneer het windstil was. Ook de overweldigende bergen die het landschap boven je hoofd lieten doorlopen droegen bij aan de drang om onder en boven opnieuw te definiëren. In mijn foto's heb ik hiermee geëxperimenteerd, maar kwam ik niet echt verder dan een paar mooie beelden waarin ik speelde met het perspectief en reflecties. Vervolgens werd mijn aandacht getrokken door zaden die tussen boven en onder in bleven zweven en besloot ik hiermee mijn installatie te gaan maken.

Na veel experimenteren vond ik een combinatie tussen vorm, materiaal en beweging die de zwaartekracht leek te trotseren. Lichte, witte vleugels in de vorm van een esdoorn helikoptertje zweven langzaam rond. Ze spreiden zich uit en keren zich verticaal wanneer ze opgestegen zijn. Af en toe stopt er één even met draaien waardoor de vleugels langzaam zakken en vervolgens weer opstijgen wanneer hij weer gaat draaien. Deze installatie heb ik gepresenteerd tijdens de tweede open studio aan het einde van mijn residentie in Ålvik. Terug in Arnhem zal ik de installatie nog uitbreiden van vijf naar twaalf roterende vleugels en zal ik opzoek gaan naar geschikte plekken om deze tentoon te kunnen stellen.